

מסורת הש"ס

8 שנת קב: 3 ו'ילי לנכא, 9 זיק מ"ד ד' העשירי מ"ו וי"ן זיק, 10 נסון, 11 ויקרא פשה י"ג, 12 דס"א בנקמלת, 13 זיק, 14 זיק לא קמ"ל וקסבר 15 קריה: ז"ה, 16 ויע"ע מ"ן שנת קד: ד"ה האס, 17 וילי ז"ה תמחה, 18 ע"י נספר קרנ אה"ן פ' ויקרא ד' טו ע"ג מ"ש ב"ה, 19 נסברא ז"ק.

תורה אור השלם

1. כל המנחה אשר מקריבו ליה לא תעשה חמץ כי כל שאר וכל דבש לא תקטירו ממנו אשה ליה: ויקרא ב' י"א

הגהות הב"ח

18 רש"י ד"ה אפי' מקריבו דמשמע:

מוסף רש"י

הקודה כל שהוא חייב. עוקב ע"ן 16 און כסולא 17 שנת 18. לרבות לחם הפנים לחימוץ. לחמשה שלם יתמלא 19 פסחים 17.

רבינו גרשום

כמעשה צלי של שבת דאילו אוהיב שפודא דבשרא בתורא שבפחא אפי"ג דלא אפי"ן ביה חיוב דמיבשל ממיא האב נמי גבי יוסה מחייב: ואם ניצלה בו. צליה גמורה כגרוגרת במקום א' [חיוב]: דהו צליון: דאי הוה ביחד הוה עייל ביה אוריא: לכבא דאקלידא: שיל שפחמה של ע"ן שנקבא בו נקב כל שהוא ומכניסין בו ע"ן קטן טעין ש"ן: מנחה נסכים פי פירות הן שוין בכללות בשמן ודיאן יטול לחמצה:

כל המנחות באות מצה פרק המישי מנחות נז.

עין משפט גר מצוה

ל א מ"י פ"ט מהלכות שבת הלכה ה' לא ב מ"י פ"ט מהלכות שבת הלכה טו שנת לחון סה: לב ג ד ה מ"י פ"ג מהלכות שבת מ"ט ח' י' וי"ן תש"ק: לב ו ז מ"י ט' הלכה ט:

שיטה מקובצת

16 מהפ"ך ביה: 17 כגרוגרת במקום: 18 אין לי בלא: 19 חיבת ליה נמחו: 20 חיבת לה: ליש: 21 לחור אורח: 22 חור וחבור: 23 חימוצה כשאפאה: 24 לא מהני בה: 25 כשהקומץ מעורב בה: 26 חקריבו: 27 המשמע: 28 חיוב ואפי"ג דלא דיא לשרא מנחות דלא בעי לבונה כחמץ במתיב: לחם הפנים: אפי"ג דלא בעי שמן כשיא מנחות ל"א לרבות מנחת נסכים: מנחת הכהנים וכן משיח [משום]: 29 וכן משיח [משום]: 30 וכן משיח דוקא אסר רחמנא: 31 ו"ל קמ"ל וקסבר: 32 וחיבה ופריש"י ז"ל דפי' דמאן דרבה לחם הפנים פליג במנחת נסכים לא קשיא מידי דה"ה דאוריבאי גמי נקט מנחת נסכים למר ולחם הפנים למר משום פלוגתייהו וכו' ולישנא אוריבא מנחת הכהנים וכן משיח כד' 33 שו' אצטרף לרבינוהו להני:

ואם נצלה בו כגרוגרת במקום אחד. פירוט צליה גמורה כל זכרו לגמרי יותר ממאכל כן דרוסאי: בשנים ושלישה מקומות. לא דמי להוציא חצי גרוגרת וחור והוציא חצי גרוגרת זכרו להוציא יין (שנת דף פ.) דהתם טעמא דלחמץ צדוף קליזה לאו (שם דף קד:) מחוסר 16 קליזה לאו כמחוסר מעשה דמי אבל הכא אין דרך ציטול צדף ומחוסר נמי מחמץ וקריה 17 מנחה מנין. דמחמץ לא נפקא לן אלא שריים שאחר קמילה והכא קודם קמילה: שאר מנחות מנין חמץ כ"ה המנחה. ואפי' נתמך דלא דריש כל הכא מודה לפשטיה דקרא הוא: אשר תקריבו ליה 18. ל"י. מימה הא אצטרף למנחה בראשו של מוצח דפטור דלמחן או לכל הפחות אחר שהוצא החמץ ברצונו דלשר תקריבו אמר רחמנא והא אצטרף: לרבות מנחת נסכים לחימוץ חיבות לחם הפנים לחימוץ. מאן דמרכיב מנחת נסכים לא מרכיב לחם הפנים דקסבר מלת יבש לא מתקדשה אלא זה קודשת הגוף עד לאחר אפייה אבל מאן דמרכיב לחם הפנים מודה במנחת נסכים וא"ת ולמה לי לאשר תקריבו לרבות מהיו בכלל כל המנחות 19 ופי' מימה דלא משמע מלף אוחן הכתובים בפרשה הא אמרינן לעיל בהקומץ רבה (דף כה:) גבי כל מנחת כהן כלל מיהא דמשמע עומד וזמי הלחם דקאמר התם כשהניס דורשים מקרא זה לעולם ופי' מימה משום דהתם לא כתיב אלא מנחת חציתין ועל כרחין אמר לרבינו כל מנחות אכתי הא על כרחין מרכיבין כמה מנחות שאלו כתובות שם בפרשה דמשמע דכולהו בכלל מנחה כגון מנחת חוטף ומנחת הכהנים וכן מהפך מנחת נסכים ולחם הפנים וצוקטרטס פי' דלא מרכיבין מכל המנחה משום דלא דמי לשאר מנחות דבעו שמן ולבונה ומנחת נסכים לא צעיא לבונה ולחם הפנים לא צעיא שמן ולפי טעם זה כ"ש דמנחת חוטף ומנחת קנאות לא הוה בכלל דלא בעו לא שמן ולא לבונה 20 וימינה דהוה ליה לאשמועינן רבותא ולימא לרבות מנחת חוטף ומנחת קנאות לחימוץ וכ"ש מנחת נסכים ושמה הנהו אפי"ג דלין צהם שמן ולבונה כיון דנקמלות מיתרבו מכל המנחה דדמו טפי לחמץ כמנחות שם דקרינא ציה חלקס לא תאפה חמץ אבל מנחת נסכים אינה נקמלת ומנחת הכהנים אפי"ג דאינה נקמלת כיון דלחם זה שמן ולבונה דמיא להו טפי 21 ויש פירושים מרש"י שכתבו בהן משום

איכא פלוגי צין הפך ללא הפך כגון כה"ג דמפרש לקמן דאי לא הפך הוה מצד אחד אבל גבי חימוץ איכא פלוגי: אילמא דכי לא הפך ביה לא בשיל פשטיא. דלא היפך פטור דהא לא נצלה ולא קמיה עבד: מהאכל כן דרוסאי. שלש הוא מנוסל: קמ"ל. הא דקמיה לא היפך פטור אפי"ג דבשיל מצד אחד כמאכל כן דרוסאי לאו כלום הוא: ואם נצלה בו מצד אחד כגרוגרת. צליה גמורה חייב אפילו כי לא היפך: קודם. חור כל שהוא במקדח בשנת חיוב: דהוה לר"ף. כמו שעושין גרנין כשצריכין לחור 22 אחד קודמין אלוהי קטנים זה נצד זה ומחזרים בשנת 23 נצלה דאקלידא. לשון 24 מפתח שראשו חר 25 ומחזקן צדוף המיכה ופוחת ועובל: אלא קומץ. שאל יטול קומץ לצדו ויחמיטני: מנחה מנין. שאל יתמין כל המנחה יחד קודם קמילה: שאר מנחות מנין. דהאי קרא במנחת מרחשת כתיב: פסולה. כגון שיאלת או נעמלת: וחור וימינה. כלומר גמר מעשה חימוץ 26 ח' אשפחה: מהו. מי מייחש משום מחמץ אחר מחמץ או לא: או דלמא כיון דחימשה לא מהני 27 ליה זה פסול יואל. דלאו קדשה גמורה היא ואין זה אלא פסול חימוץ ויחייב כשאר מחמץ אחר מחמץ: חימשה. לקומץ. בראשו של מוצח מכו אשר תקריבו. משמע כל זמן שמחוסרת הקרבה עבר עליה אבל לאחר הקרבה לא: מחוסר הקטרה. לימנה על האש: והשפחה דנפקא לן מכל המנחה. דלפילו דהוה לבבא דאקלידא תנו רבנן אילו נאמר יאשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ הייתי אומר אין לי 28 אלא) בלא תעשה חמץ אלא קומץ בלבד מנחה מנין ת"ל מנחה שאר מנחות מנין ת"ל יכל המנחה אשר תקריבו לה' כשרה ולא פסולה מכאן אמרו המחמיץ את הכשירה חייב ואת הפסולה פטור בעי רב פפא דחימשה יוצאת וחור דחימשה מהו כיון דיצאת אפי"סילה לה ביוצא וכי הדר מחמיץ לה לא מייחב עלה משום מחמיץ אחר מחמיץ או דילמא כיון דחימשה פסול יוצא לא מהני ביה וכי הדר מחמיץ לה מייחב עלה משום מחמיץ אחר מחמיץ תיקו בעי רב מרי חימשה בראשו של מוצח מהו אשר תקריבו אמר רחמנא והא אקרבה או דלמא מחוסר הקטרה כמחוסר מעשה דמי תיקו: והשתא דנפקא תקריבו 29 א' (לח' 30) למה לי מייבעי ליה רבי עקיבא אומר לרבות ולחם הפנים לחימוץ מנחת נסכים מי פירות הם

דמי רבי יוחנן הניח בשר על גבי גחלים היפך בו חייב לא היפך בו פטור אמר רבא מאי חייב נמי דקאמר כמעשה צלי של שבת גופא אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן הניח בשר על גבי גחלים היפך בו חייב לא היפך בו פטור היכי דמי אילמא דאי לא היפך ביה לא בשיל פשטיא אלא דאי לא מהפך 31 ליה נמי הוה בשיל אמאי לא מייחב לא צריכא 32 דאי לא היפך ביה הוה בשיל מצד אחד כמאכל כן דרוסאי וכי מהפך ביה בשיל משני צדדין כמאכל כן דרוסאי וקמ"ל דכל מצד אחד כמאכל כן דרוסאי לא כלום הוא אמר רבא ואם נצלה בו כגרוגרת 33 מצד אחד במקום אחד חייב א"ל רבינא לרב אשי במקום אחד אין בשנים או ג' מקומות לא 34 והתנן הקודה כל שהוא חייב היכי דמי אילמא במקום אחד כל שהוא למאי הוה אלא לאו בשנים או שלשה מקומות דהוה לצירוף לא לעולם במקום אחד דהוה לבבא דאקלידא ואיכא דאמרי אמר רבא אפילו בשנים וג' מקומות אמר ליה רבינא לרב אשי אף און נמי תנינא הקודה כל שהוא חייב היכי דמי אילמא במקום אחד כל שהוא למאי הוה אלא לאו בשנים ושלישה מקומות דהוה לצירוף לא לעולם במקום אחד דהוה לבבא דאקלידא תנו רבנן אילו נאמר יאשר תקריבו לה' לא תעשה חמץ הייתי אומר אין לי 35 אלא) בלא תעשה חמץ אלא קומץ בלבד מנחה מנין ת"ל מנחה שאר מנחות מנין ת"ל יכל המנחה אשר תקריבו לה' כשרה ולא פסולה מכאן אמרו המחמיץ את הכשירה חייב ואת הפסולה פטור בעי רב פפא דחימשה יוצאת וחור דחימשה מהו כיון דיצאת אפי"סילה לה ביוצא וכי הדר מחמיץ לה לא מייחב עלה משום מחמיץ אחר מחמיץ או דילמא כיון דחימשה פסול יוצא לא מהני ביה וכי הדר מחמיץ לה מייחב עלה משום מחמיץ אחר מחמיץ תיקו בעי רב מרי חימשה בראשו של מוצח מהו אשר תקריבו אמר רחמנא והא אקרבה או דלמא מחוסר הקטרה כמחוסר מעשה דמי תיקו: והשתא דנפקא תקריבו 36 א' (לח' 37) למה לי מייבעי ליה רבי עקיבא אומר לרבות ולחם הפנים לחימוץ מנחת נסכים מי פירות הם דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כתיב אצטרף 38 לרבינוהו להני וה"ג מינה לא נצלה מעשה חמץ אלא במנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה או גוי להניא מנחת נסכים אלא לחם הפנים לא אכל עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה בנקמלות 39 אמר רחמנא שמהן קרב מוצח אבל האזי דלא קרב מיניה 40 לא י"ל קסבר מדת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: ומי

ד' ליה מכל המנחה אשר לכתניא אשר תקריבו לרבות עקיבא אומר לרבות ולחם הפנים לחימוץ מנחת נסכים מי פירות הם דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כתיב אצטרף לרבינוהו להני וה"ג מינה לא נצלה מעשה חמץ אלא במנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה או גוי להניא מנחת נסכים אלא לחם הפנים לא אכל עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה בנקמלות אמר רחמנא שמהן קרב מוצח אבל האזי דלא קרב מיניה לא י"ל קסבר מדת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: ומי

ד' ליה מכל המנחה אשר לכתניא אשר תקריבו לרבות עקיבא אומר לרבות ולחם הפנים לחימוץ מנחת נסכים מי פירות הם דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כתיב אצטרף לרבינוהו להני וה"ג מינה לא נצלה מעשה חמץ אלא במנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה או גוי להניא מנחת נסכים אלא לחם הפנים לא אכל עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה בנקמלות אמר רחמנא שמהן קרב מוצח אבל האזי דלא קרב מיניה לא י"ל קסבר מדת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: ומי

דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כתיב אצטרף 38 לרבינוהו להני וה"ג מינה לא נצלה מעשה חמץ אלא במנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה או גוי להניא מנחת נסכים אלא לחם הפנים לא אכל עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה בנקמלות אמר רחמנא שמהן קרב מוצח אבל האזי דלא קרב מיניה לא י"ל קסבר מדת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: ומי

דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כתיב אצטרף 38 לרבינוהו להני וה"ג מינה לא נצלה מעשה חמץ אלא במנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה או גוי להניא מנחת נסכים אלא לחם הפנים לא אכל עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה בנקמלות אמר רחמנא שמהן קרב מוצח אבל האזי דלא קרב מיניה לא י"ל קסבר מדת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: ומי

ד' ליה מכל המנחה אשר לכתניא אשר תקריבו לרבות עקיבא אומר לרבות ולחם הפנים לחימוץ מנחת נסכים מי פירות הם דהאי קרא גבי שאר מנחות ששיריהן נאכלין כתיב אצטרף לרבינוהו להני וה"ג מינה לא נצלה מעשה חמץ אלא במנחה ששיריהן נאכלין מנחות שאין שיריהן נאכלין מנין ת"ל כל המנחה או גוי להניא מנחת נסכים אלא לחם הפנים לא אכל עליה דקסבר מדת יבש לא נתקדשה בנקמלות אמר רחמנא שמהן קרב מוצח אבל האזי דלא קרב מיניה לא י"ל קסבר מדת יבש נתקדשה אבל מנחת נסכים לא לקי: ומי